

Čas přípravy
120 minut

Čas realizace
60 minut

Prostor
klubovna

Roční období
listopad, prosinec

Počet účastníků
minimálně 2

Věková kategorie
čte/piše

PTÁČEK – KRESLÍM

Obecný cíl: Rozvoj těchto kompetencí: ke komunikaci, občanská, pracovní.

Konkrétní cíl: Rozvoj jemné motoriky ruky, schopnosti vyjadřovat, zachycovat a sdělovat své prožitky kresbou.

Motivace: V mladším školním věku by měl být vývoj jemné motoriky již dokončen, dítě by tedy mělo správně zacházet s drobnými předměty, avšak je potřeba tuto schopnost různými způsoby podporovat, jedním ze způsobů může být kresba, při které se jedinci vyjadřují a rozvíjí zároveň svou fantazii...

Legenda: Náš ptáček nemá zimu moc rád, je mu chladno, zebou ho nožičky, není toho moc na sezobnutí. To my jsme na tom lépe, můžeme si obléknout teplé kabáty a boty, nasadit si čepici i rukavice a zima nám nevadí! Vzpomínáte, jak jsme byli poslední (na zimní vycházce, společně sáňkovat nebo bruslit,...)? Pojdme, řekneme ptáčkovi, co se nám líbilo.

Potřeby: Zmizík, lahvička inkoustu, širší ploché štětce, čtvrtky, nůžky, novinový papír nebo pracovní podložka, pravítko, tužka, lepidlo, (případně hotové rámečky obrázků); na ozdoby navíc: jehla, nit, smrkové větve, váza; obálky na novoročenky.

Zajistit: tichou reprodukovanou hudbu na podmalování vánoční či zimní atmosféry.

Vyrobít: ukázkové výrobky, připravit šablony (zvonků, koulí, případně domečků, kostelíku stromků apod.).

Přinést: ukázky vánočních přání a pohlednic se zimními motivy, případně reprodukcí obrázků Josefa Lady: Vánoce, Zima. Máte doma opravdový textilní modrotisk? Přineste ho dětem ukázat!

K tomuto metodickému listu je pracovní list U1A.

Provedení: Zeptejte se dětí, co je na zimě hezké, na co se těší, co mají rády. Řekněte jim, že nakreslí ptáčkovi zimní obrázek. Ukažte hotový výrobek a poraďte se, co s ním můžete udělat (vyzdobit klubovnu, věnovat jako dárek, apod.).

Zimní krajina

Vyberte si předem z různých variant:

Obrázek

Na novinovém papíru natřít inkoustem obdélníky či čtverce předem vystřižené ze čtvrtky a nechat zaschnout. (Práci urychlí a zjednoduší, připraví-li to předem instruktor.) Zmizíkem pokreslit celou plochu, téma – např. „Můj zážitek ze zimních prázdnin“ nebo „Těším se na zimu“, případně zdokumentovat oddílové hrátky na sněhu z minulého období.

Možnosti dokončení:

- Jednoduchý rámeček vytvoříte nalepením na čtvrtku, která má strany o 3–5 cm větší než nakreslený obrázek.
- Rámeček můžete vyříznout z bílého kartonu a nalepit na obrázek.
- Použijte hotový dřevěný rámeček nebo rámeček tvořený dvěma skly.

Novoročenka

Podobně, pouze menší velikost, případně i jednodušší „vánoční“ motivy: sněhulák, kapřík, stromek, sáňky, prasátko, podkova, betlémská hvězda, apod. Dokončit nalepením na kartičku ze čtvrtky formátu A5, kterou jste předem přeložili napůl. Na závěr vložte do obálky. Text přání mohou děti napsat až doma společně s rodiči nebo staršími sourozenci.

Metodická poznámka: Zmizíkem nebo naopak perem můžete dokreslit písmena PF a číslice nadcházejícího roku. Dětem vysvětlíte, co znamenají (pocházejí z francouzštiny – Pour féliciter = pro štěstí). Zeptejte se, zda rodina dostává nějaká vánoční a novoroční přání nebo pohlednice. Můžete si chvíli povídat, co všechno lze našim blízkým a známým k novému roku přát. A co jim rozhodně přát vhodné není?

„Modrotiskové“ vánoční ozdoby

Na předem připravenou, inkoustem z obou stran nabarvenou polovinu čtvrtky si děti obkreslí několik šablon a vystřihnou je.

Vystřižené tvary ozdobí kresbou zmizíkem, nejprve obtáhnou obrys, poté dekorují vnitřní plochu. Lépe působí, je-li na obou stranách stejný motiv. Na závěr pověste ozdoby na nit a ozdobte jimi větve nebo stromček.

Metodická poznámka: Ukázat dětem, jak šetřit místem – jak správně naskládat šablony těsně vedle sebe, aby z jednoho papíru vystřihly co nejvíce ozdob (častá chyba i starších, že kladou šablony daleko od kraje, doprostřed, s velkými rozestupy).

Ukázat podobnost našeho výrobku s textilním modrotiskem (postup je však obrácený – nejprve kresby nebo tisk, pak obarvení).

Další varianty:

Prostorové ozdoby

Na vytvoření jedné prostorové ozdoby potřebujete dva stejné jednoduché tvary. Jeden podle osy nastříhnete v horní polovině, druhý v dolní a zasunete do sebe. Teprve potom kreslete, aby vzor na sebe správně navazoval.

Pohádková vesnička

Působí velmi půvabně. Jsou v ní různé domečky, kostelík, zvonice, stromky, apod. Zmizíkem obtáhnout obrys, nakreslit okna, dveře, roubení domků, zasněženou střechu i s rampouchy, atd. Ozdoby mohou být jednoduché i prostorové.

O nejpresnějšího malíře

Připravte velký balicí papír s předkreslenou čtvercovou sítí. Nechte děti, aby z přílohy knihy vybraly obrázek jednoho z pěti zvířátek ve čtvercové síti. Ukažte jim, jak se může do velké prázdné čtvercové sítě na balicím papíře obrázek postupně po jednotlivých čtverečkách přenášet a tím zvětšovat. Kdo si to chce také zkusit, může si na pracovním listě překreslit do prázdné čtvercové sítě domek nebo rybku a vybarvit. Na příští schůzce si výtvořily společně prohlédněte a vyhlasejte vítěze.

Metodická poznámka: Vítězům můžeme natisknout čtvercovou síť na průhlednou fólii. Ukázkové zvířátko na balicí papír mohou děti dokreslovat postupně, jako kolektivní dílo, například při čekání na rodiče po schůzce, a může pak sloužit jako výzdoba klubovny.

Použitá a doporučená literatura:

ZDENKA MARKOVÁ Hry a nápady pro školáčky – Zima. Grada, 2003.

KOCIÁNOVÁ, NOVÁKOVÁ, ŠTÁSTKOVÁ Nápady pro sváteční chvíle. Dita, 2002.

Aktivitty navazují na nabídkový program Pionýra – Sedmikvítek v části výtvarné a rukodělné činnosti.

Přístup k dětem se specifickými vzdělávacími potřebami:

Většina dětí se specifickými vzdělávacími potřebami bude mít problémy s kresbami (porucha visuomotoriky, dyspinxie atd.) – často mohou působit výtvořily jako „čmáranice“, rovněž umísťování obrázků na střed rámečků bude dětem působit obtíže, proto je povzbuzujte pochvalou a v případě potřeby jim pomozte.

Pozor na:

Při práci s nůžkami názorně předvést, jak budeme vystřihovat, povědět si, jak se nůžky drží a podávají druhému. Pozor! Většina lepidel patří mezi extrémně hořlavé materiály a jako k takovým se k nim musíme chovat. Vždy je nutné si přečíst příbalový leták, seznámit se se správným pracovním postupem, přečíst si, co dělat v případě zdravotních nesnází – a snažit se jim předcházet. Nikdy nepoužívat hořlavé materiály v blízkosti ohně, svíčky, zápalky! Větrat a dodržovat hygienu.

Pokud budou děti samy pracovat s inkoustem, je třeba je upozornit na opatrnost (špatné odstraňování skvrn). Zmizík nestrkat do pusy.

Můžete říci, že tu máte detektivy, kteří budou v průběhu schůzky správné zacházení s nástroji sledovat a v závěru schůzky dají všem, kdo si to zaslouží, třeba samolepku nebo nějakou drobnost či body do oddílového hodnocení.

Moje poznámky: